

ОСОБЛИВОСТІ ЗАПРОВАДЖЕННЯ НОВОЇ МОДЕЛІ ЕНЕРГОРИНКУ УКРАЇНИ

Довгалюк О.М., Бондаренко Р.В.
*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків*

Електроенергетична галузь України перебуває в стані реформування, оскільки в теперішній час відбувається перехід до нової лібералізованої моделі ринку електроенергії – двосторонніх договорів та балансуєчого ринку (ДДБР). Перехід до нової моделі енергоринку в Україні відбувається поетапно, що затверджено відповідними законодавчими документами, які регламентують нових учасників ринку та формують нові принципи формування тарифу на електричну енергію. Нововведенням є впровадження кількох ринків електроенергії: ринка «на добу вперед» і внутрішнього, балансуєчого, ринка допоміжних послуг. Кожен з них матиме окрему мету та порядок функціонування, купівлі-продажу електроенергії, розрахунок її вартості за результатами, умови встановлення обов'язкових обсягів продажу електроенергії. Будь-які зміни в механізмі роботи енергоринку призводять до змін енергосистеми в цілому та окремих її елементів, тому важливим є визначення змін функціонування електростанцій, електричних мереж, систем автоматичного регулювання та споживачів.

Перехід до нової моделі ринку дозволить у подальшому об'єднаний енергосистемі (ОЕС) України повноцінно приєднатися до Європейської мережі системних операторів з передачі електроенергії (ENTSO-E). Для цього потрібно провести масу інституційних і структурних рішень: провести підготовчу роботу і прийняти масу підзаконних актів за виконанням закону; технічно забезпечити перехід. Синхронізація ОЕС України з ENTSO-E буде представляти собою комплекс заходів, пов'язаних із питаннями регулювання частоти та потужності, гнучкого регулювання режимів та розроблення протиаварійної автоматики тощо. Для інтеграції ОЕС України в ENTSO-E необхідно провести роботи з ремонту, реконструкції та модернізації багатьох елементів енергосистеми, які вже відпрацювали свій ресурс, провести комплекс робіт з будівництва нових магістральних мереж, а для підвищення надійності роботи вже існуючих та збільшення пропускнуєї спроможності контрольованих перетинів тощо.

У нових умовах функціонування енергоринку України необхідно буде модернізувати чи будувати електромережі, адаптувати системи автоматичного регулювання потужності та частоти, що дозволить успішно приєднатися до ENTSO-E. Адаптація систем автоматизації повинна відповідати новітнім технологіям, в першу чергу концепту Smart Grid, окремі ідеї якого вже успішно реалізували та використовують багато країн Європи та усього світу. Така модернізація матиме позитивний економічний ефект, що забезпечить надійну і якісну передачу електроенергії від джерел живлення до приймачів в потрібний час і в необхідній кількості.